

ΤΥΠΟΙ ΒΡΑΧΟΜΑΖΑΣ

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΑΡΡΗΚΤΟΥ ΒΡΑΧΟΥ

ΔΟΜΗ ΒΡΑΧΟΜΑΖΑΣ

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΑΣΥΝΕΧΕΙΩΝ

Τύποι δομών βραχόμαζας

Ανισότροπη ανάλογα Κερματισμένη με τον κερματισμό των επιπέδων στρώσης Διαταραγμένη ή της σχιστότητας και και της αντοχής των ασυνεχειών Στρωματώδης Ευλόγως ισότροπη Αποδομημένη βραχόμαζα Ευλόγως ισότροπη, μικρή διαφορά μεταξύ αντοχών Φυλλώδης/ Διατμημένη πετρώματος και ασυνεχειών. Θραύση τεμαχών ακόμη και σε χαμηλές τάσεις

Τύποι δομών βραχόμαζας

Εκτίμηση των ιδιοτήτων της βραχόμαζας

- Εργαστηριακές δοκιμές
- Επι τόπου δοκιμές
- Ανάστροφες αναλύσεις
- <u>Σωστή</u> χρήση ταξινομήσεων βραχόμαζας (RQD, Q, RMR, GSI ...)

ΤΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΣΤΟΧΙΑΣ ΗΟΕΚ - BROWN

$$\sigma_{1}' = \sigma_{3}' + \sigma_{ci} \left(m_{b} \frac{\sigma_{3}'}{\sigma_{ci}} + s \right)^{a}$$

- σ1΄: μέγιστη κύρια ενεργή τάση κατά την αστοχία
- σ3΄: ελάχιστη κύρια ενεργή τάση κατά την αστοχία
- σ_{ci}: μονοαξονική αντοχή του άρρηκτου βράχου
- mb: απομειωμένη τιμή της σταθεράς mi (πετρογραφικός δείκτης)
- a, s: σταθερές της βραχόμαζας
- m_b, a, s : ?

ΤΟ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΑΣΤΟΧΙΑΣ ΗΟΕΚ - BROWN

• m_b, a, s εκτιμούνται μέσω του συστήματος ταξινόμησης GSI

$$m_b = m_i \exp\left(\frac{GSI - 100}{28 - 14D}\right)$$

m_b: απομειωμένη τιμή της σταθεράς m_i
$$a = \frac{1}{2} + \frac{1}{6} \left(e^{-GSI/15} - e^{-20/3}\right)$$

a, s: σταθερές
$$s = \exp\left(\frac{GSI - 100}{9 - 3D}\right)$$

D: Παράμετρος βαθμού διαταραχής της βραχόμαζας λόγω χρήσης ανατινάξεων ή λόγω χαλάρωσης(από 0 για αδιατάρακτη, έως 1 για πολύ διαταραγμένη βραχόμαζα)

Τιμές της σταθεράς mi ανάλογα με τους πετρογραφικούς τύπους (οι τιμές σε παρένθεση αποτελούν εκτιμήσεις) (αναθεωρημένο από Hoek & Marinos, 2001)

Τύπος		Ομάδα ΚΟΚΚΟΜΕΤΡΙΑ					
100			Χονδρή	Μέση	Λεπτή	Πολύ λεπτή	
ZHMATOFENH	Κλαστικό		Κροκαλοπαγή * Λατυποπαγή *	Ψαμμίτες 17 ± 4	Ιλυόλιθοι 7 ± 2 Γραουβάκες (18 ± 3)	Αργιλόλιθοι 4 ± 2 Αργ.σχιστόλιθοι (6 ± 2) Μάργες (7 ± 2)	
IZHMAT	Μη κλαστικό	Ανθρακικά	Κρυσταλλικοί Ασβεστόλιθοι (12 ± 3)	Σπαριτικοί Ασβεστόλιθοι (10 ± 2)	Μικριτικοί Ασβεστόλιθοι (9 ± 2)	Δολομίτες (9 ± 3)	
		Εβαπορίτες		Γύψος 8 ± 2	Ανυδρίτης 12 ± 2		
		Οργανικά				Κρητίς 7 ± 2	
METAMOP¢ΩMENA	Μη πτυχωμένα		Μάρμαρο 9 ± 3	Κερατόλιθοι (19 ± 4) Μεταψαμμίτες (19 ± 3)	Χαλαζίτες 20 ± 3		
	Ελαφρά πτυχωμένα		Μιγματίτες (29 ± 3)	Αμφιβολίτες 26 ± 6	Γνεύσιοι 28 ± 5		
MET	Πτυχωμένα**			Σχιστόλιθοι 12 ± 3	Φυλλίτες (7 ± 3)	Σχίστες 7 ± 4	

*Οι τιμές αφορούν δείγματα άρρηκτου βράχου που δοκιμάστηκαν κάθετα στη στρώση και στη σχιστότητα. Η τιμή mi θα είναι θεαματικά διαφορετική αν υπάρξει αστοχία σε επιφάνεια αδυναμίας

Τιμές της σταθεράς mi ανάλογα με τους πετρογραφικούς τύπους (οι τιμές σε παρένθεση αποτελούν εκτιμήσεις) (αναθεωρημένο από Hoek & Marinos, 2001)

Τύπος		Ομάδα	KOKKOMETPIA					
			Χονδρή	Μέση	Λεπτή	Πολύ λεπτή		
ПҮРІГЕМН	Πλουτώνια	Ανοικτό- χρωμα	Γρανίτης Διορίτης 32 ± 3 25 ± 5 Γρανοδιορίτης (29 ± 3)					
		Σκοτεινό- χρωμα	Γάββρος 27 ± 3 Νορίτης 20 ± 5	Δολερίτης (16 ± 5)				
	Υποαβυσσικά		Πορφύρης (20 ± 5)		Διαβάσης (15 ± 5)	Περιδοτίτης (25 ± 5)		
	Ηφαιστειακά	Λάβα		Ρυόλιθος (25 ± 5) Ανδεσίτης 25 ± 5	Δακίτης (25 ± 3) Βασάλτης (25 ± 5)			
		Πυροκλαστικά	Κροκαλοπαγή (19 ± 3)	Ηφ.Λατυποπαγή (19 ± 5)	Τόφφοι (13 ± 5)			

*Οι τιμές αφορούν δείγματα άρρηκτου βράχου που δοκιμάστηκαν κάθετα στη στρώση και στη σχιστότητα. Η τιμή mi θα είναι θεαματικά διαφορετική αν υπάρξει αστοχία σε επιφάνεια αδυναμίας

Χρήση της πιο πρόσφατης ταξινόμησης GSI για την εκτίμηση των γεωτεχνικών παραμέτρων

Geological Strength Index

Γεωλογικός Δείκτης Αντοχής

Γεωλογικός Δείκτης Αντοχής (GSI) για βραχόμαζες, Hoek & Marinos 2000

Γεωλογικός Δείκτης Αντοχής (GSI) για βραχόμαζες, Hoek & Marinos 2000

Γεωλογικός Δείκτης Αντοχής (GSI) για βραχόμαζες, Hoek & Marinos 2000

ΔΟΜΗ						
ΑΡΡΗΚΤΟ Ή ΣΥΜΠΑΓΕΣ Άρρηκτο πέτρωμα ή αστρωτος, συμπαγής βράχος με λίγες και αραιές ασυνέχειες	ON TEMAXON YNEXEIAE	баву			Տկը Տշչ	Savàque
ΤΕΜΑΧΙΣΜΕΝΟ Αδιατάρακτη βραχόμαζα με πολύ καλό αλληλοκλείδωμα κυβικών τεμαχών από 3 ορθογώνιες οικογένειες ασυνεχειών		ΤΟΛΥ ΚΔΛΗ Τολύ τραχείες, μη αποσαθρωμένες επιφάνειες	Şvêç	ý	ΠΤΩΧΗ Ολισθηρές επιφάνειες, πολύ αποσαθρωμένες με συμπαγή επιφλοιώματα ή υλικό πλήρωσης με νωνιώδη θραύσυατα	(Η επιφάνειες, πολύ αποσαθρωμένες ικό υλικό πλήρωσης
ΠολΥ ΤΕΜΑΧΙΣΜΕΝΟ Μερικώς οιαταραγμένη βραχόμαζα με πολύπλευρα γωνιώδη τεμάχη με σχετικώς καλό αλληλοκλείδωμα. 4 οι περισσότερες οικογ. ασυνεχιών.		αποσαθρω	ελαφρά αποσαθρωμένες ιένες επιφάνειες	ΜΕΤΡΙΑ Λείες, μετρίως αποσαθρωμένες ή εξαλοιωμένες επιφάνειες	ειες, πολύ α οιώματα ή υ συατα	Η πφάνειες, πα ό υλικό πλήρ
με πολύπλευρα γωνιώδη τεμάχη με σχετικώς καλό αλληλοκλείδωμα. 4 οι περισσότερες οικογ. ασυνεχιών. ΚΕΡΜΑΤΙΣΜΕΝΗ/ΔΙΑΤΑΡΑ- ΓΜΕΝΗ ΚΑΙ ΣΤΡΩΜΑΤΩΔΗΣ Πτυχωμένη διαταραγμένη βραχόμαζα με γωνιώδη τεμάχη που σχηματίζοντα από πολλές αλληλοτεμνόμενες οικογέ νειες. Εμμονή στρώσης ή σχιστότητας	AVAHAOKAEL	ΠΟΛΥ ΚΑΛΗ Πολύ τραχείες, μη	いっ <u>っ</u>	ΜΕΤΡΙΑ Λείες, μετρίως αποσαθρω <mark>ι</mark> ή εξαλοιωμένες επιφάνειες	ΠΤΩΧΗ Ολισθηρές επιφάνειες, πολύ με συμπαγή επιφλοιώματα ή με νωνιώδη θοαύσυατα	C Sậd Viλd
ΑΠΟΔΟΜΗΜΕΝΗ Ισχυρά κερματισμένη βραχόμαζα (αποδιοργανωμένη) με πτωχό αλληλοκλείδωμα.			ΗΝΗ Τραχείες, ή οξειδωμ	کی ۲۰ Σεξέζ Δυγματία Δαγματιστια Δαγματία Δαγματιστια Δαγματία Δαγματιστια Δαγματία Δαγματιστη δαγματιστη δια Δαγματία Δαγματία Δαγματία Δαγματία Δαγματία Δαγματία Δαγματία Δαγματία Δαγματία Δαγματία Δαγματία Δαγματία Δαγματία Δαγματία Δαγματία Διστιστιστη δια Διστιστιστιστη δια Διστιστιστιστη δια Διστιστιστη διαστιστη διαστιστη διαστιστη δια Διστιστιστη διαστιστη διαστιστιστιστη διαστιστη διαστιστη διαστιστη διαστιστιστιστη διαστιστη διαστιστη διαστιστιστη διαστιστη δια στιστη διαστιστη διαστιστη διαστιστη		- 은 의
ΦΥΛΛΩΔΗΣ/ΔΙΑΤΜΗΜΕΝΗ Φυλλώδης ή έντονα σχιστοποιημένη και τεκτονικώς διατμημένη ασθενής βραχόμαζα. Απουσία τεμαχών λόγω πυκνής σχιστότητας ή διατμήσεων.	V V V V V	IA NIA		0		

FOR JOINTED ROCKS (Hoek and Marinos, 2000)

<u>Σημείωση</u>: Ο πίνακας GSI δεν εφαρμόζεται σε περιπτώσεις που η αστοχία ελέγχεται από συγκεκριμένες διακριτές ασυνέχειες. Π.χ. επίπεδη ολίσθηση ή ολίσθηση σφηνών.

multi-faceted angular blocks formed by 4 or more joint sets

🛿 Y folded with angular blocksტ formed by many intersecting

discontinuity sets. Persistence of bedding planes or schistosity

DISINTEGRATED poorly interlocked, heavily broken rock mass with mixture of angular and rounded rock pieces

LAMINATED/SHEARED Lackof blockiness due to close spacing of weak schistosity or shear planes

Hoek & Marinos 2000

GEOLOGICAL STRENGTH INDEX FOR JOINTED ROCKS (Hoek and Marinos, 2000)

Σε περίπτωση παρουσίας νερού συνιστάται μια μετακίνηση προς τα δεξιά για τις κατηγορίες των πτωχών ή πολύ πτωχών πετρωμάτων

Hoek & Marinos 2000

multi-faceted angular blocks formed by 4 or more joint sets

formed by many intersecting

DISINTEGRATED

discontinuity sets. Persistence of bedding planes or schistosit

poorly interlocked, heavily broken rock mass with mixture of angular and rounded rock pieces

LAMINATED/SHEARED

of weak schistosity or shear planes

clay

soft

surfaces with

weathered

ad, hig 0

Ы

C

GEOLOGICAL STRENGTH INDEX FOR JOINTED ROCKS

(Hoek and Marinos, 2000)

From the lithology, structure and surface conditions of the discontinuities, estimate the average value of GSI. Do not try to be too precise. Quoting a range from 33 to 37 is more realistic than stating that GSI = 35. Note that the table does not apply to structurally controlled failures. Where weak planar structural planes are present in an unfavourable orientation with respect to the excavation face, these will dominate the rock mass behaviour. The shear strength of surfaces in rocks that are prone to deterioration as a result of changes in moisture content will be reduced if water is present. When working with rocks in the fair to very poor categories, a shift to the right may be made for wet conditions. Water pressure is dealt with by effective stress analysis.

STRUCTURE

INTACT OR MASSIVE intact rock specimens or massive in situ rock with few widely spaced discontinuities

of cubical blocks formed by three intersecting discontinuity sets VERY BLOCKY- interlocked.

partially disturbed mass with multi-faceted angular blocks formed by 4 or more joint sets

BLOCKY/DISTURBED/ SEAMY folded with angular blocks formed by many intersecting

discontinuity sets. Persistence of bedding planes or schistosity

DISINTEGRATED

poorly interlocked, heavily broken rock mass with mixture of angular and rounded rock pieces

LAMINATED/SHEARED

Lackof blockiness due to close spacing of weak schistosity or shear planes

compact surfaces Rough, slightly weathered, iron stained surfaces vith weathered and altered agments moderately GOOD FAIR Smooth, 0 Õ

unweathered surfaces

fresh I

8

ш

0

SU

CES

ROCK

DECREASI

N/A

N/A

VERY GC Very rough, f

DECREASING SURFACE QUALITY

ΑΡΡΗΚΤΟ 'Η ΣΥΜΠΑΓΕΣ Άρρηκτο πέτρωμα ή αστρωτος, συμπαγής βράχος με λίγες και αραιές ασυνέχειες

clay

weathered surfaces with soft

highly

Slickensid coatings

SII

0

0

GEOLOGICAL STRENGTH INDEX FOR JOINTED ROCKS

(Hoek and Marinos, 2000)

From the lithology, structure and surface conditions of the discontinuities, estimate the average value of GSI. Do not try to be too precise. Quoting a range from 33 to 37 is more realistic than stating that GSI = 35. Note that the table does not apply to structurally controlled failures. Where weak planar structural planes are present in an unfavourable orientation with respect to the excavation face, these will dominate the rock mass behaviour. The shear strength of surfaces in rocks that are prone to deterioration as a result, of changes in moisture content will be reduced if water is present. When working with rocks in the fair to very poor categories, a shift to the right may be made for wet conditions. Water pressure is dealt with by effective stress analysis.

STRUCTURE

in
in
S

ITACT OR MASSIVE tact rock specimens or massive situ rock with few widely aced discontinuities

of cubical blocks formed by three intersecting discontinuity sets

VERY BLOCKY- interlocked. partially disturbed mass with

multi-faceted angular blocks formed by 4 or more joint sets

BLOCKY/DISTURBED/ SEAMY folded with angular blocksഗ

formed by many intersecting discontinuity sets. Persistence of bedding planes or schistosity

DISINTEGRATED

poorly interlocked, heavily broken rock mass with mixture of angular and rounded rock pieces

LAMINATED/SHEARED

Lackof blockiness due to close spacing of weak schistosity or shear planes

compact surfaces Rough, slightly weathered, iron stained surfaces with moderately weathered and altered ed surfaces v fragments GOOD FAIR Smooth, coatings 0 Č ш DECREASING SURFACE QUALITY

unweathered surfaces

fresh I

ō

ŏ

 $\overline{\mathbf{O}}$

SU

CES

ROCK

DECREASI

N/A

N/A

VERY GC Very rough, f

40

30

20

10

ΤΕΜΑΧΙΣΜΕΝΟ Αδιατάρακτη βραχόμαζα με πολύ καλό αλληλοκλείδωμα κυβικών τεμαχών από 3 ορθογώνιες οικογένειες ασυνεχειών

clay

weathered surfaces with soft

ided, highly or fillings

GEOLOGICAL STRENGTH INDEX FOR JOINTED ROCKS

(Hoek and Marinos, 2000)

From the lithology, structure and surface conditions of the discontinuities, estimate the average value of GSI. Do not try to be too precise. Quoting a range from 33 to 37 is more realistic than stating that GSI = 35. Note that the table does not apply to structurally controlled failures. Where weak planar structural planes are present in an unfavourable orientation with respect to the excavation face, these will dominate the rock mass behaviour. The shear strength of surfaces in rocks that are prone to deterioration as a result of changes in moisture content will be reduced if water is present. When working with rocks in the fair to very poor categories, a shift to the right may be made for wet conditions. Water pressure is dealt with by effective stress analysis.

STRUCTURE

INTACT OR MASSIVE intact rock specimens or massive in situ rock with few widely spaced discontinuities

BLOCKY - well interlocked undisturbed rock mass consisting of cubical blocks formed by three intersecting discontinuity sets

VERY BLOCKY- interlocked. partially disturbed mass with

formed by 4 or more joint sets **BLOCKY/DISTURBED**/

multi-faceted angular blocks

SEAMY folded with angular blocks formed by many intersecting discontinuity sets. Persistence of bedding planes or schistosity

DISINTEGRATED

poorly interlocked, heavily broken rock mass with mixture of angular and rounded rock pieces

LAMINATED/SHEARED

Lackof blockiness due to close spacing N/A of weak schistosity or shear planes

compact surfaces Rough, slightly weathered, iron stained surfaces with moderately weathered and altered red surfaces v r fragments angular Б highly 0 ded, VERY GC Very rough, f Ы GOOD FAIR Smooth, coatings 0 Č ш DECREASING SURFACE QUALITY

unweathered surfaces

fresh I

8

Z

COND

ш

Ö

SU

CES

Δ

ROCK

OCKING

DECREASI

90 N/A N/A 80 70 60 30

N/A

20

10

ΠΟΛΥ ΤΕΜΑΧΙΣΜΕΝΟ Μερικώς διαταραγμένη βραχόμαζα <u>με πολύ</u>πλευρα γωνιώδη τεμάχη με σχετικώς καλό αλληλοκλείδωμα. 4 οι περισσότερες οικογ. ασυνεχιών.

ΚΕΡΜΑΤΙΣΜΕΝΗ/ΔΙΑΤΑΡΑ-ΕΝΗ ΚΑΙ ΣΤΡΩΜΑΤΩΔΗΣ Πτυχωμένη διαταραγμένη βραχόμαζα

με γωνιώδη τεμάχη που σχηματίζονται από πολλές αλληλοτεμνόμενες οικογένειες. Εμμονή στρώσης ή σχιστότητας

GEOLOGICAL STRENGTH INDEX compact clay FOR JOINTED ROCKS surfaces soft (Hoek and Marinos, 2000) Rough, slightly weathered, iron stained surfaces From the lithology, structure and surface with surfaces with conditions of the discontinuities, estimate weathered and altered the average value of GSI. Do not try to ed surfaces v fragments unweathered surfaces be too precise. Quoting a range from 33 to 37 is more realistic than stating that GSI = 35. Note that the table does not apply to structurally controlled failures. weathered Where weak planar structural planes are Z present in an unfavourable orientation with respect to the excavation face, these will dominate the rock mass behaviour. moderately COND The shear strength of surfaces in rocks highl fresh I ded, higl or filling: that are prone to deterioration as a result 8 0 of changes in moisture content will be 0 VERY GC Very rough, f reduced if water is present. When ш GOOD Slickensi coatings working with rocks in the fair to very poor FAIR Smooth, ckensi coatings $\overline{\mathbf{O}}$ 0 categories, a shift to the right may be RFA Õ ш made for wet conditions. Water pressure is dealt with by effective stress analysis. SU DECREASING SURFACE QUALITY STRUCTURE INTACT OR MASSIVE intact rock specimens or massive 90 N/A N/A in situ rock with few widely CES spaced discontinuities 80 Δ BLOCKY - well interlocked un-ROCK 70 disturbed rock mass consisting of cubical blocks formed by three intersecting discontinuity sets 60 OCKING VERY BLOCKY- interlocked. partially disturbed mass with multi-faceted angular blocks formed by 4 or more joint sets Ē 40 **BLOCKY/DISTURBED/** SEAMY folded with angular blocks formed by many intersecting DECREASI 30 discontinuity sets. Persistence of bedding planes or schistosity ΦΥΛΛΩΔΗΣ/ΔΙΑΤΜΗ Ξ DISINTEGRATED poorly interlocked, heavily broken 20 Φυλλώδης ή έντονα σχιστοποιημένη rock mass with mixture of angular και τεκτονικώς διατμημένη ασθενής and rounded rock pieces βραχόμαζα. Απουσία τεμαχών λόγω LAMINATED/SHEARED Lackof blockiness due to close spacing N/A N/A πυκνής σχιστότητας ή διατμήσεων. of weak schistosity or shear planes

Γεωτεχνικές παράμετροι μέσω του GSI, σ_{ci} , m_i

Μέτρο Παραμορφωσιμότητας:

$$E_m(GPa) = \left(1 - \frac{D}{2}\right) \sqrt{\frac{\sigma_{ci}}{100}} \cdot 10^{((GSI - 10)/40)}$$

σ_{ci} σε ΜΡa

Κριτήριο Hoek-Brown – Γεωτεχνικοί παράμετροι βραχόμαζας μέσω GSI, σ_{ci}, m_i

Οι γεωτεχνικές παράμετροι μπορούν να υπολογισθούν με το πρόγραμμα "RocLab" ver. 2002, για Windows που μπορεί να κατεβεί ελεύθερα από www.rocsciense.com. Hoek, Carranza-Torres, Corkum, 2002

Κριτήριο Hoek-Brown – Γεωτεχνικοί παράμετροι βραχόμαζας μέσω GSI, σ_{ci}, m_i

Ισοδύναμα c΄, φ΄ για το κριτήριο MOHR-COULOMB :

έκδοση 2002

$$c' = \frac{\sigma_{ci} \left[(1+2a)s + (1-a)m_b \sigma'_{3n} \right] \left(s + m_b \sigma'_{3n}\right)^{a-1}}{(1+a)(2+a)\sqrt{1 + \left(6am_b \left(s + m_b \sigma'_{3n}\right)^{a-1}\right) / \left((1+a)(2+a)\right)}}$$

$$\phi' = \sin^{-1} \left[\frac{6am_b (s + m_b \sigma'_{3n})^{a-1}}{2(1+a)(2+a) + 6am_b (s + m_b \sigma'_{3n})^{a-1}} \right]$$

where $\sigma_{3n} = \sigma'_{3\max} / \sigma_{ci}$

σ'_{3max} : το άνω όριο της τάσης περιορισμού, όπου θεωρείται η σχέση μεταξύ των κριτηρίων Hoek-Brown και Mohr-Coulomb.

Οι γεωτεχνικές παράμετροι μπορούν να υπολογισθούν με το πρόγραμμα "RocLab" ver. 2002, για Windows που μπορεί να κατεβεί ελεύθερα από www.rocsciense.com. Hoek, Carranza-Torres, Corkum, 2002

40

Relationships between major and minor principal stresses for Hoek-Brown and equivalent Mohr-Coulomb criteria.

ΠΡΟΣΟΧΗ όμως

στην επιλογή των

κατάλληλων για κάθε περίπτωση

γεωτεχνικών παραμέτρων

Επιλογή του κατάλληλου κιτηρίου θραύσης: ένα παράδειγμα για τον ίδιο τύπο βραχόμαζας

Επιλογή του κατάλληλου κιτηρίου θραύσης: ένα παράδειγμα για τον ίδιο τύπο βραχόμαζας

Επιλογή του κατάλληλου κιτηρίου θραύσης: ένα παράδειγμα για τον ίδιο τύπο βραχόμαζας

η "ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ" της βραχόμαζας

